

MISSATGE DEL SANT PARE LLEÓ XIV
PER A LA 112a JORNADA MUNDIAL DEL MIGRANT I DEL REFUGIAT 2026

[27 de setembre de 2026]

Fins i tot un de sol, d'aquests infants (cf. Mt 18,10)

Benvolguts germans i benvolgudes germanes!

Any rere any, la Jornada Mundial del Migrant i del Refugiat ens convida a dirigir la nostra mirada a diferents aspectes del fenomen complex de la migració. Per a aquesta 112a Jornada, el tema «*Fins i tot un de sol, d'aquests infants*» crida la nostra atenció sobre els menors directament implicats en l'experiència de la migració i de la fugida, sobre la nostra preocupació per ells i sobre la promesa del Senyor que «qui acull un d'aquests infants en el meu nom, m'acull a mi» (Mc 9,37).

Menors desplaçats: una realitat complexa de vulnerabilitat

Els menors són els més vulnerables dins dels fluxos migratoris globals. Són rostres concrets, històries úniques, que apel·len a la nostra consciència. Cada any, milions d'infants i adolescents es veuen obligats a abandonar la seva terra a causa de guerres, pobresa, violències, desastres ambientals i altres tragèdies; i, malauradament, el seu nombre continua augmentant. Les responsabilitats econòmiques, polítiques i militars d'aquest desastre són immenses. El sofriment no acaba amb el desplaçament: hi ha persones molt joves que han perdut pares, germans, germanes i amics, i són testimonis de violències indescriptibles. Altres, separats de les seves famílies durant llargs períodes, intenten reunir-s'hi, tot experimentant entretant l'angoixa de la llunyania. Després hi ha menors que emprenen el viatge amb els seus pares, però que estan exposats a condicions extremes i traumàtiques. Finalment, no podem oblidar la situació tràgica de tots aquells que són separats dels seus pares a causa de la repatriació.

A aquest escenari ja dramàtic s'hi afegeixen altres tragèdies: els morts al llarg de les rutes migratòries, el tràfic i l'explotació, el reclutament de menors per als conflictes armats, la violència sexual, els matrimonis forçats i les atrocitats patides o presenciades al llarg del camí. De moltes maneres, la seva dignitat és trepitjada.

El papa Francesc, en el seu Missatge per a la Jornada Mundial del Migrant i del Refugiat 2017, dedicat al tema "Menors migrants, vulnerables i sense veu", recordava que aquests «estan tres vegades desprotegits perquè són menors, perquè són estrangers i perquè estan indefensos, quan, per raons diverses, es veuen forçats a viure lluny de la seva terra d'origen i separats de l'afecte familiar».

Tot i això, enmig de tanta foscor, no falta la llum de la solidaritat: persones, famílies, institucions civils i comunitats eclesials decideixen no girar-se d'esquena (cf. Lc 10,29-37). Pensem en les famílies que obren les portes de casa seva per retornar la calidesa d'una llar a aquests menors, en els educadors de les comunitats d'acollida, en els

voluntaris i els treballadors que cada dia, al llarg dels camins i en les nostres ciutats, es dediquen a curar les ferides invisibles d'aquests petits. Amb el seu compromís, testimonien que l'amor pot vèncer la indiferència.

Fins i tot un de sol, d'aquests infants

Davant d'aquesta realitat dramàtica, penso en unes paraules de Jesús que interpel·len profundament la consciència de cadascun de nosaltres: «Els qui acullen un nen així en el meu nom m'acullen a mi» (Mt 18,5). No és una qüestió de xifres o d'estadístiques. L'Evangeli ens convida a no fer càlculs: *fins i tot un de sol*. Cada infant, cada ésser humà posseeix una dignitat infinita. És imatge i semblança de Déu (cf. Gn 1,26), és presència del Senyor. Davant de cada infant migrant, estem cridats a fer un acte d'humanitat i de fe: en l'infant, de fet, podem acollir i trobar el Senyor. Aquesta crida esdevé encara més urgent a la llum d'una altra afirmació del Senyor a l'evangeli de Mateu: «Era foraster i em va acollir» (Mt 25,35).

Malauradament, els menors migrants fàcilment es veuen reduïts a la invisibilitat, perquè estan privats d'adults que els protegeixin i els donin suport. Cal intervenir en els països d'origen per eliminar les causes que els obliguen a fugir, així com oferir protecció i acollida en els països de trànsit i d'arribada. El crit dels menors desplaçats avui puja a Déu, igual que el crit que s'escolta en el llibre de l'Èxode: «He vist l'opressió del meu poble a Egipte i he sentit com clama per culpa dels seus explotadors. Conec els seus sofriments; per això he baixat a alliberar-lo» (Ex 3,7-8). Déu escolta i, per a alliberar, desafia amb força la consciència i l'acció de cadascun de nosaltres, tal com va fer amb Moisès. No podem romandre indiferents, ni acostumar-nos a aquest sofriment.

Una crida a la responsabilitat de tots

Fins i tot un sol, d'aquests infants, ens crida, *en la nostra vida personal*, a obrir els ulls i el cor per escoltar profundament la història, les pors i els somnis de cadascun d'ells, superant aquesta indiferència que redueix l'ésser humà a una estadística que no ens afecta directament. És una invitació a reconèixer l'infant en la seva dignitat, fins i tot abans de la seva condició de "migrant", i a protegir els seus drets fonamentals: a la vida, a l'educació, a un nivell de vida que li permeti créixer i desenvolupar-se plenament des del punt de vista físic, mental, espiritual, moral i social.

Fins i tot un sol, d'aquests infants, ens crida, *en la vida eclesial*, a transformar l'acollida d'un concepte abstracte a una pràctica pastoral estable. No ens podem limitar a delegar aquesta tasca a institucions o a associacions dotades d'un carisma específic: davant dels rostres reals que ens interpel·len en la vida quotidiana, tota la comunitat cristiana està cridada a reconèixer-los com a fills seus i a apropar-se a la història concreta de cadascun. Cal animar les comunitats cristianes a integrar i valorar els refugiats i els migrants com a membres de ple dret de la família eclesial, promovent nous camins educatius i espirituals, inclosos els personalitzats, que transcendeixin la lògica del pur assistencialisme. En particular, és essencial prevenir la soledat, l'aïllament i el refús, que sovint afecten els fills dels migrants, i promoure dinàmiques de trobada i d'integració en què els nois del lloc i els joves migrants puguin enfortir-se junts, en un camí de respecte mutu, solidaritat i amistat.

Fins i tot un de sol, d'aquests infants, *en l'horitzó de les diverses religions*, ens recorda que la vulnerabilitat dels petits no coneix fronteres religioses i ens uneix en una responsabilitat humanitària i espiritual compartida. Això esdevé un terreny fèrtil per a un diàleg interreligiós concret, en què els creients, basant-se en el seu propi sentit de transcendència, cooperen teixint xarxes de protecció. Les comunitats de fe estan cridades a crear espais on cada noia i cada noi siguin respectats i valorats en les seves identitats culturals respectives, prevenint així el risc de radicalització per part de grups extremistes. Protegir un menor significa, en última instància, preservar l'empremta divina que hi ha impresa en ell.

Fins i tot un de sol, d'aquests infants, *en el context de les institucions civils*, ens crida a reafirmar el principi de l'interès superior del menor. Les institucions públiques i privades han de posar al centre la protecció i la dignitat de cada infant o adolescent. Això requereix l'adopció d'instruments legals de protecció eficaços, promovent la reunificació familiar i evitant els traumes de la separació. És urgent un canvi de perspectiva: cal canviar el focus del debat de la mera gestió dels fluxos a la protecció plena i immediata dels drets humans, adoptant «una resposta coordinada, solidària i eficaç, capaç de garantir protecció, acollida i oportunitats reals d'integració als que emigren» (*Discurs al Parlament Espanyol*, Madrid, 8 de juny de 2026).

Confiem els menors migrants i refugiats a la protecció materna de Maria Santíssima, que, juntament amb sant Josep i Jesús, encara infant, va experimentar la ferocitat de la violència d'Herodes i el drama de l'exili a Egipte (cf. Mt 2,13-15); que Ella acompanyi els seus passos i ajudi les nostres comunitats a convertir-se en signes vius i creïbles de l'Evangeli.

Del Vaticà, 11 d'agost de 2026, memòria de santa Clara d'Assís.

LLEÓ PP. XIV